

SIOS remissvar på promemorian om Lissabonfördraget (Ds 2007:48)

Sammanfattning

SIOS välkomnar den kodifieringen av gällande EG-rätt som Lissabonfördragets ändringar medför liksom tydliggörandet av hur väsentliga de mänskliga rättigheterna är inom ramen för den Europeiska unionens arbete. SIOS välkomnar även att förbuden mot diskriminering ges en tydlig och horisontell betydelse inom Europeiska unionen, genom att EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna blir rättsligt bindande och att unionen ska ansluta sig till den Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. SIOS konstaterar att det är ett stort antal förändringar som kommer att ske genom ett antaget Lissabonfördrag och att medel av en viss omfattning torde avsättas för att informera om det nya EU-fördragets innebörd och konsekvenser på alla nivåer inom det svenska samhället. SIOS lägger stor vikt vid, så som kommer att framgå nedan, att man tar tillfället i akt att informera och vidareutbilda tjänstemän, domare, politiker, den ideella sektorn med flera om det nya unionsfördragets innebörd och effekter. Informationsmedel bör avdelas för att organisationer som tillhör folkrörelserna ska kunna aktivt informera sina medlemmar och då särskilt riktad information på det egna språket till medlemmar i de nationella förbund som finns i Sverige.

SIOS har följande kommentarer och synpunkter.

Ändringar i institutionernas sammansättning, avsnitt 13

SIOS föreslår att Sveriges representanter vid efterföljande fördragsförhandlingar tydligt intar en utvärderande inställning till de förändringar som ska göras inom institutionerna och avseende beslutsfattande eftersom det handlar om unionens funktionssätt och framtid.

Beslutsfattande och demokrati, avsnitt 14 och 15

SIOS anser att det är positivt att de nationella parlamenten får mer insyn i EU:s institutioners arbete. Detta på sikt borde förstärka medborgarnas känsla av tillhörigheten till EU. SIOS uttrycker förhoppningar att Riksdagen tar till vara de nya möjligheterna.

Subsidiaritetskontrollen, avsnitt 14 och 15

SIOS föreslår att man i samband med de förändringar som föreslås i Lissabonfördraget genomförs ska ta tillfället i akt att utvärdera om det finns några åtgärder man kan vidta för att ytterligare demokratisera medbestämmandet på nationell nivå.

Icke-diskriminering och unionsmedborgarskap, avsnitt 21

Det kan behövas en mer ingående analys av eventuella nationella konsekvenser av de åtgärder som förstärker betydelsen av principen om icke-diskriminering inom ramen för unionsrätten, till exempel huruvida någon anpassning av den svenska diskrimineringslagstiftningen kan väntas som en direkt effekt av att EU-stadgan blir rättsligt bindande.

De fördelar som ett tydliggörande och en utvidgning av den rättsliga grunden på området unionsmedborgarskap kan medföra kan vara svåra att överblicka, men man kan anta att effekten blir att de fördelar och egenskaper ett unionsmedborgarskap sägs ha nu kommer att genomföras i praktiken på ett mer synbart sätt.

Interna åtgärder inom social politik, konsumentskydd, miljö m.m., avsnitt 22

Det fåtal nya regler som föreslås inom dessa områden, skall i bästa fall skapa bättre reda inom relativt komplicerade områden. SIOS efterlyser mer samordning där gemenskapens minimiregler inte behöver ställas i onödig konflikt med nationella förmåner. En samordning av politiken är på flera sätt fortfarande att föredra framför ett tillrättaläggande i enlighet med EU-praxis som utgår från andra historiska förutsättningar än de nationella, även om SIOS skulle önska att samordningen av de sociala förmånssystemen gick snabbare.

SIOS hoppas att Sveriges regering och riksdag särskilt följer upp hur det ökade utnyttjandet av det förenklade beslutsförfarandet på de här och andra berörda områden påverkar den nationella normgivningen och nationell rättspraxis. Det ökade inflytandet genom medbeslutandeproceduren i Europaparlamentet bör också uppmärksammas och SIOS föreslår även här att man tar tillfället i akt att informera och vidareutbilda om Europaparlamentets roll i unionen.

SIOS har förhoppningen att de nya målsättningarna för ungdomars deltagande i Europas demokratiska liv och införlivandet av idrott som ny del i politikområdet Utbildning kommer att få konkret betydelse för förbundets medlemmar, särskilt ungdomsförbunden.

Förhållandet till medborgare från tredjeland m.m., avsnitt 22.4

I artikel 63a fastställs Europaparlamentets och rådets rätt att föreskriva åtgärder som främjar integrationen av medborgare från tredjeland. SIOS anser att detta är en mycket positiv bestämmelse eftersom frågan har fått all större betydelse i hela EU. Bestämmelser öppnar nya möjligheter för samarbete och utbyte av erfarenheter över nationella gränser.

SIOS Styrelse

Aycan Sermin Bozarlan
ordförande

Katja Forsberg
föredragande